

CZU 343.914

DOI 10.5281/zenodo.17317837

PARTICULARITĂȚILE FAPTELOR INFRAȚIONALE COMISE DE FEMEI: PERSPECTIVE CRIMINOLOGICE ȘI JURIDICO-PENALE

Iurie LARII¹

Mariana-Cristina DRAGOMIR²

Mihail DAVID³

THE PARTICULARITIES OF CRIMINAL ACTS COMMITTED BY WOMEN: CRIMINOLOGICAL AND CRIMINAL- LAW PERSPECTIVES

Iurie LARII¹

Mariana-Cristina DRAGOMIR²

Mihail DAVID³

Criminalitatea feminină constituie un fenomen criminologic distinct, conturat de factori psihologici, sociali și culturali specifici. Deși ponderea sa este mai redusă comparativ cu criminalitatea masculină, formele pe care le îmbracă – violența domestică, pruncuciderea, infracțiunile patrimonial-economice sau implicarea în grupuri criminale – relevă particularități esențiale. Studiul evidențiază specificul manifestărilor infracționale feminine prin analiză doctrinară și jurisprudențială, identificând factorii determinanți și implicațiile criminologice. Rezultatele arată că femeile tind să comită infracțiuni sub impactul factorilor emoțional-afectivi și al presiunilor sociale, ceea ce reclamă politici penale diferențiate pentru asigurarea sancționării și a prevenirii eficiente. Prin abordarea interdisciplinară și integrarea rezultatelor empirice, articolul oferă o viziune comprehensivă asupra fenomenului și trasează direcții pentru politici publice și măsuri preventive adaptate.

Cuvinte-cheie: criminalitate feminină, criminalitate masculină, femeie-infractor, violență domestică, pruncucidere, infracțiuni patrimonial-economice.

Female criminality represents a distinct criminological phenomenon, shaped by specific psychological, social, and cultural factors. Although its prevalence is lower compared to male criminality, the forms it takes – domestic violence, infanticide, property and economic crimes, or involvement in criminal groups – reveal essential particularities. This study highlights the specific manifestations of female offending through doctrinal and jurisprudential analysis, identifying determining factors and criminological implications. The results show that women tend to commit crimes under the influence of emotional-affective factors and social pressures, which calls for differentiated criminal policies to ensure effective sanctioning and prevention. By adopting an interdisciplinary approach and integrating empirical findings, the article provides a comprehensive perspective on the phenomenon and outlines directions for public policies and preventive measures adapted to this field.

Keywords: female criminality, male criminality, female offender, domestic violence, infanticide, property and economic crimes.

INTRODUCERE

Criminalitatea feminină a fost, pentru mult timp, marginalizată în cercetările criminologice, fiind analizată mai ales prin raportare

INTRODUCTION

Female criminality has long been marginalized in criminological research, being analyzed mainly in relation to male criminality.

¹ Profesor universitar, doctor în drept, Catedra „Drept drept și criminologie”, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md; e-mail: iulari72@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-4277-535X
University Professor, PhD, Criminal Law and Criminology Chair, The „Ștefan cel Mare” Academy of the MIA of the Republic of Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md; e-mail: iulari72@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-4277-535X

² Doctor în drept, mediator, Constanța, România; e-mail: cristinaboroiu3@yahoo.com
PhD, Mediator, Constanța, Romania; e-mail: cristinaboroiu3@yahoo.com

³ Doctor în drept, Asociația Internațională a Polițiștilor. Secția Română, Constanța, România; e-mail: david_mihail@yahoo.com; ORCID ID: 0000-0001-6779-2485
PhD, IPA Romania, Constanta, Romania; e-mail: david_mihail@yahoo.com; ORCID ID: 0000-0001-6779-2485

la criminalitatea masculină. Această abordare a condus la subestimarea particularităților specifice ale fenomenului, ceea ce a afectat atât înțelegerea completă a cauzelor, cât și elaborarea unor politici eficiente de prevenire și combatere. Diferențele dintre sexe – biologice, psihologice și sociale – influențează inevitabil comportamentul infracțional și determină diferențe în tipurile de infracțiuni comise. Astfel, femeile tind să săvârșească infracțiuni mai puțin violente, dar adesea cu o puternică încărcătură emoțională sau condiționate de factori sociali și economici.

Literatura de specialitate identifică două sfere principale de manifestare a criminalității feminine: viața de familie și activitatea profesională. În prima categorie predomină violența domestică, pruncuciderea și infracțiunile motivate de tensiuni relaționale. În cea de-a doua, se remarcă infracțiunile economice, delapidările, corupția și escrocheriile. În ultimii ani, fenomenul a căpătat noi dimensiuni, prin implicarea femeilor în rețele criminale organizate, în traficul de ființe umane și în criminalitatea cibernetică.

Obiectivul acestui studiu este de a evidenția particularitățile criminalității feminine, de a analiza cauzele și factorii determinanți în acest sens, precum și de a sublinia necesitatea unor politici penale diferențiate. Lucrarea are un caracter interdisciplinar, integrând perspective criminologice, juridico-penale, psihologice și sociologice.

METODOLOGIE

Cercetarea se bazează pe o metodologie interdisciplinară, care combină analiza teoretică cu studiul practicii judiciare și datelor statistice. Principalele metode utilizate sunt: *analiza doctrinară* a literaturii de specialitate, *analiza comparativă* a practicilor naționale și internaționale privind infracțiunile comise de femei, *interpretarea datelor statistice* furnizate de organizații internaționale și de instituții naționale, *metoda studiului de caz* și *metoda comparativ-istorică*. Această abordare permite o înțelegere profundă și contextualizată a fenomenului.

DISCUȚII ȘI REZULTATE

1. Cadrul teoretic și considerații generale

În literatura de specialitate se afirmă că majoritatea crimelor comise de femei au la bază un anumit grad de sensibilitate afectivă. Spre deosebire de bărbați, femeile reacționează mai frecvent sub impulsul unor stări emoționale in-

This approach has led to an underestimation of the specific particularities of the phenomenon, which has affected both the comprehensive understanding of its causes and the development of effective prevention and control policies. Biological, psychological, and social differences between genders inevitably influence criminal behavior and determine distinctions in the types of crimes committed. Thus, women tend to commit less violent crimes, often with a strong emotional component or conditioned by social and economic factors.

Specialized literature identifies two main spheres of manifestation of female criminality: family life and professional activity. In the first category, domestic violence, infanticide, and crimes motivated by relational tensions prevail. In the second, economic crimes, embezzlement, corruption, and fraud stand out. In recent years, the phenomenon has acquired new dimensions, through women's involvement in organized criminal networks, human trafficking, and cybercrime.

The objective of this study is to highlight the particularities of female criminality, to analyze its causes and determining factors, as well as to underline the necessity of differentiated criminal policies. The paper has an interdisciplinary character, integrating criminological, legal-criminal, psychological, and sociological perspectives.

METHODOLOGY

The research is based on an interdisciplinary methodology that combines theoretical analysis with the study of judicial practice and statistical data. The main methods used include: *doctrinal analysis* of specialized literature, *comparative analysis* of national and international practices concerning crimes committed by women, *interpretation of statistical data* provided by international organizations and national institutions, the *case study method*, and the *comparative-historical method*. This approach enables a profound and contextualized understanding of the phenomenon.

DISCUSSIONS AND RESULTS

1. Theoretical Framework and General Con-

tense, determinate de trădare, abuz sau conflict. De asemenea, studiile arată că femeile prezintă o tendință mai redusă spre criminalitate violentă în afara cadrului familial, însă au un risc crescut de a recurge la violență împotriva partenerilor intimi. Factorii socio-culturali, precum rolul tradițional al femeii ca mamă și soție, accentuează presiunea socială și influențează tiparele de criminalitate. În pofida modificărilor esențiale din ultimele decenii privind statutul social al femeii, raportul dintre criminalitatea feminină și cea masculină a rămas relativ constant, situându-se la aproximativ 1:8-1:10 în favoarea bărbaților [1, p. 56].

Diferențele dintre sexe – anatomice, fiziologice, psihologice, morale, intelectuale și sociale – influențează inevitabil și comportamentul infracțional. Studiile criminologice arată că femeile dețin anumite particularități psihologice și sociale care determină modul de manifestare a comportamentului criminal, de la tipul de infracțiuni comise până la motivația acestora.

Criminalitatea femeilor se deosebește de cea a bărbaților prin unii indicatori calitativi. Putem delimita două sfere ale vieții sociale, în care activismul criminal al femeilor este îndeosebi pronunțat.

În primul rând, este vorba despre modul de viață, unde femeile sunt provocate la comiterea infracțiunilor de circumstanțele negative legate de relațiile familiale și de rudenie. În acest mediu femeile comit, în majoritatea cazurilor, infracțiuni violente, cum ar fi omoruri, inclusiv ale nou-născuților, vătămări intenționate a integrității corporale și a sănătății, acte de huliganism etc.

În al doilea rând, este locul de muncă al femeilor, care adesea le permite accesul liber la bunuri materiale, fiind vorba, în special, de ramura comerțului, a alimentației publice, a medicinei și a învățământului. În acest mediu, femeile comit frecvent diferite genuri de infracțiuni: sustragerea bunurilor altei persoane, delapidări sau acte de corupere. Este semnificativ și numărul escrocheriilor comise de femei [2].

Cu toate eforturile de a asigura un climat de egalitate între sexe în sfera publică, o privire mai atentă asupra familiei, relațiilor intrafamiliale și a relațiilor în cuplu a evidențiat contraste și realități disfuncționale. Presiunile către modernizarea și democratizarea relațiilor intrafamiliale au dus, în mod paradoxal, la supraîncărcarea femeii și la criminalizarea ei în raport cu statutul parental. Unii autori conchid,

siderations

In the specialized literature, it is stated that most crimes committed by women are based on a certain degree of emotional sensitivity. Unlike men, women more frequently react under the impulse of intense emotional states, determined by betrayal, abuse, or conflict. Studies also show that women display a lower tendency toward violent criminality outside the family sphere, but they face a higher risk of resorting to violence against intimate partners. Socio-cultural factors, such as the traditional role of women as mothers and wives, accentuate social pressure and influence criminal patterns. Despite the essential changes in women's social status in recent decades, the ratio between female and male criminality has remained relatively constant, at approximately 1:8-1:10 in favor of men [1, p. 56].

Sex differences – anatomical, physiological, psychological, moral, intellectual, and social – inevitably influence criminal behavior. Criminological studies show that women possess certain psychological and social particularities that determine the way criminal behavior manifests itself, from the type of offenses committed to their motivation.

Female criminality differs from male criminality through certain qualitative indicators. Two spheres of social life can be distinguished, in which women's criminal activity is particularly pronounced.

First of all, it concerns the way of life, where women are prompted to commit offenses due to negative circumstances related to family and kinship relationships. In this environment, women, in most cases, commit violent crimes, such as murders – including of newborns – intentional bodily harm and injury to health, acts of hooliganism, and so on.

Secondly, there is women's workplace, which often gives them free access to material goods, particularly in sectors such as commerce, public catering, medicine, and education. In this environment, women frequently commit acquisitive crimes: theft of another person's property, embezzlement, or acts of corruption. The number of frauds committed by women is also significant [2].

Despite efforts to ensure a climate of

În urma analizei structurilor actuale de protecție a copilului, modurilor lor de funcționare și intervenție, că „femeia este adesea considerată primul și adesea unicul părinte, răspunzător de situația precară în care se află copilul – de regulă mama – este blamată pentru disfuncțiile familiei, inclusiv pentru violența domestică și acuzată că nu își îndeplinește bine rolul de mamă și soție” [3, p. 10].

Teoriile feministe susțin că relațiile de gen sunt construite social pe o distribuție inegală a puterii, ceea ce face ca femeile să fie adesea subiecte ale violenței, discriminării și marginalizării. În acest context, comiterea infracțiunilor de către femei nu poate fi analizată exclusiv din perspectiva juridică, ci trebuie înțeleasă prin raportare la condițiile sociale și psihologice care le determină comportamentul.

2. Criminalitatea violentă în rândul femeilor

Deși femeile comit infracțiuni într-o proporție semnificativ mai redusă decât bărbații, criminalitatea violentă feminină prezintă o serie de particularități criminologice. Motivele care stau la baza acestor fapte sunt, în mare parte, legate de relațiile intrafamiliale, de rolurile sociale atribuite femeii și de anumite vulnerabilități psihologice.

Un factor frecvent care are impact puternic asupra criminalității feminine îl constituie *conflictele intrafamiliale*. Presiunea psihologică, violența domestică, gelozia sau dorința de răzbunare generează deseori reacții violente din partea femeilor. În astfel de situații, agresiunea se manifestă inclusiv prin folosirea obiectelor casnice, transformate în instrumente ale infracțiunii.

Jurisprudența relevă cazuri în care femeile au comis acte de violență împotriva soților sau partenerilor de viață, uneori soldate cu vătămări corporale, alteori cu decesul victimei. Fenomenul este explicat prin sindromul femeii bătute, care descrie acumularea de abuzuri și lipsa alternativelor percepute. Studiile internaționale arată că femeile sunt responsabile pentru aproximativ 40% din omorurile comise în spațiul domestic [4]. Aceste fapte sunt adesea precedate de ani de violență, izolare socială și dependență economică.

Violența între partenerii unui cuplu escaladează în unele situații într-un act de omor. În acest sens, E. Durkheim afirma pe bună dreptate că o dată ce viața de familie are un efect moderat asupra sinuciderii, ea stimulează mai degrabă omorul [5].

gender equality in the public sphere, a closer look at the family, intrafamilial relationships, and couple relationships has highlighted contrasts and dysfunctional realities. Pressures toward the modernization and democratization of family relationships have, paradoxically, led to the overburdening of women and their criminalization in relation to parental status. Some authors conclude, after analyzing the current structures of child protection, their modes of functioning and intervention, that “the woman is often considered the first and frequently the only parent responsible for the precarious situation of the child – usually the mother – who is blamed for family dysfunctions, including domestic violence, and accused of failing to fulfill her role as mother and wife properly” [3, p. 10].

Feminist theories argue that gender relations are socially constructed on an unequal distribution of power, which often makes women the subjects of violence, discrimination, and marginalization. In this context, the commission of crimes by women cannot be analyzed exclusively from a legal perspective, but must be understood in relation to the social and psychological conditions that determine their behavior.

2. Female Violent Criminality

Although women commit crimes in a significantly lower proportion than men, female violent criminality presents a series of criminological particularities. The motives behind such acts are largely related to intrafamilial relations, socially assigned roles, and certain psychological vulnerabilities.

A frequent factor strongly influencing female criminality is *intrafamilial conflict*. Psychological pressure, domestic violence, jealousy, or the desire for revenge often generate violent reactions from women. In such situations, aggression frequently manifests through the use of household objects turned into instruments of crime.

Jurisprudence reveals situations in which women have committed violent acts against husbands or life partners, sometimes resulting in bodily harm and other times in the victim's death. This phenomenon is explained by the battered woman syndrome, describing the ac-

Cu toate acestea, în comparație cu bărbații, femeile au mai puțin tendința de a comite un omor. A. Campbell a remarcat, în urma investigației a 10.000 de cazuri de omor, că femeile au atacat în proporție de 10,5%, iar bărbații – 89,5%; femeile au comis numai 6,8% din totalul omuciderilor în afara familiei, dar erau responsabile pentru 40,7% din omorurile comise în spațiul domestic (omorul soților) [6]. Totuși, concluzia particulară este că o mică parte din femeile abuzate încheie violența prin omorârea agresorilor.

A. Browne, spre exemplu, caută să descopere acei factori care diferențiază femeile abuzate ce comit omucideri de cele abuzate care nu trec la act, identificând următorii factori: frecvența incidentelor violente, severitatea atacurilor, amenințările cu moartea din partea bărbaților, amenințările femeilor că se vor sinucide, folosirea de către bărbați a drogurilor și alcoolului, violul marital [7].

În calitate de factori adiționali se consideră prezența armelor în casă și amenințarea copiilor cu moartea de către bărbat. S-a demonstrat că femeile care și-au ucis partenerii de viață au fost bătute mai frecvent, au suferit atacuri mai grave, fiind frecvent ținta unei escaladări a abuzului fizic. Este mai mare probabilitatea în cazul acestora să fi fost violate sau abuzate sexual de soții lor. Au trăit într-un mediu în care, de regulă, arma era prezentă, iar partenerii lor erau consumatori de alcool sau droguri. În plus, se pare că sunt ceva mai în vârstă, au un nivel de educație mai scăzut, sunt mai izolate social decât femeile bătute care nu ucid [8, p. 56].

O femeie care se apără împotriva violenței bărbatului desfidă mituri și idealuri culturale ale feminității. Femeia dă viață, nu ia viață, femeia este slabă și are nevoie de protecția bărbatului, o femeie care-și ucide bărbatul este fie bolnavă, fie are un comportament criminal deviant. O femeie bătută care-și ucide bărbatul și care spune că a fost în legitimă apărare încalcă prea multe norme, comunitatea o condamnă spunând că „putea să-l părăsească, nu să-l omoare”. Dar trebuie știut că frica în care trăiește acest tip de femeie își are rădăcinile în experiențele trecute și poate fi considerată până la un punct rezonabilă [8, p. 56].

Psihologii și psihiatrii consideră că majoritatea crimelor comise de femei au la bază un anumit grad de sensibilitate afectivă, fapt care se întâlnește mai rar în cazul bărbaților. Din punct de vedere psihologic, femeile sunt foarte afectate în urma înșelării sau abuzului fizic ori

cumulation of abuse and the perceived lack of alternatives. International studies indicate that women are responsible for approximately 40% of homicides committed in domestic settings [4]. These acts are often preceded by years of violence, social isolation, and economic dependence.

Violence between partners sometimes escalates into homicide. In this respect, E. Durkheim rightly noted that while family life may have a moderating effect on suicide, it is more likely to stimulate homicide [5].

Nevertheless, compared to men, women are less inclined to commit homicide. A. Campbell, after investigating 10,000 homicide cases, observed that women accounted for only 10.5% of the attackers, while men represented 89.5%. Women committed just 6.8% of total homicides outside the family, but were responsible for 40.7% of spousal killings [6]. Still, the particular conclusion is that only a small number of abused women end the violence by killing their aggressors.

A. Browne, for example, sought to identify factors differentiating abused women who commit homicide from those who do not, pointing to the following: frequency of violent incidents, severity of attacks, threats of death from men, women's threats of suicide, men's use of drugs and alcohol, and marital rape [7].

Additional factors include the presence of firearms in the home and threats to kill the children. Research shows that women who killed their partners had been beaten more often, suffered more severe attacks, and were frequently exposed to an escalation of physical abuse.

They were also more likely to have been raped or sexually abused by their husbands, lived in environments where firearms were present, and had partners who consumed alcohol or drugs. Moreover, such women tend to be older, less educated, and more socially isolated than abused women who do not kill [8, p. 56].

A woman defending herself against her partner's violence defies cultural myths and ideals of femininity. Women are seen as life-givers, not life-takers; women are perceived as weak and in need of male protection. A woman who kills her husband is labeled as either ill or

psihic. În contextul violenței domestice, atunci când sunt abuzate constant, femeile pot riposta printr-o răbufnire violentă de moment, reacționând sub impulsul unor stări emoțional-afective. Specialiștii în materie constată că asemenea cazuri ies în evidență mai ales datorită frecvenței scăzute a comiterii lor. De asemenea, indignarea și șocul creat în rândul populației fac ca astfel de situații să fie în centrul atenției.

Cazurile în care femeile sunt acuzate de infracțiuni de omor sunt rare și au la bază, în marea lor majoritate, alte motivații decât cele în care sunt implicați bărbați. În primul rând, femeile reacționează violent când sunt supuse constant violenței domestice. Pot exista și alte explicații pentru care se ajunge la un asemenea gest. Pe lângă violența domestică, poate fi vorba despre unele afecțiuni psihice sau de unele avantaje materiale sau chiar de influența anturajului. Totodată, în mediul rural astfel de infracțiuni pot fi comise sub influența băuturilor alcoolice. Oricum, faptul că o femeie este cea care a comis o crimă nu are rol determinant în stabilirea pedepsei. Totuși, ca element de diferențiere, la femei regretul este mai evident pentru comiterea unor asemenea fapte decât la bărbați [9].

Consumul abuziv de alcool este unul dintre factorii determinanți ai violenței domestice și ai crimelor ce pot fi comise în urma escaladării acestui fenomen. Cercetările statistice și chestionările realizate în cadrul unor studii ne-au permis să concluzionăm că în majoritatea cazurilor de violență în familie consumul de băuturi alcoolice este un factor determinant. La întrebarea dacă agresorii erau în stare de ebrietate, circa 96% din respondenți au confirmat faptul că în majoritatea cazurilor de violență agresorii erau sub influența băuturilor alcoolice. Doar în 4,0% din cauzele de violență în familie, asistate de către specialiștii echipelor multidisciplinare, agresorii nu erau în stare de ebrietate [10, p. 33].

Referindu-ne la unele aspecte psihologice ale comportamentului femeii, urmează de menționat că atunci când aceasta răspunde tratamentului abuziv la care este supusă, agresiunea ei urmărește câțiva pași: întâi se lasă pradă supărării, furiei (furia înăbușă autocontrolul) dacă provocarea continuă, furia crește în intensitate, femeia începe mai întâi să strige, apoi, intensitatea disconfortului emoțional fiind și mai mare, recurge la agresiuni fizice, ca să se ajungă în cazurile grave la omorârea agresorului. În acel moment, femeia conștientizează că,

deviant. A battered woman who claims self-defense violates too many social norms, with communities often condemning her by saying, “She could have left him instead of killing him.” However, the fear these women live with, rooted in past experiences, may be reasonably justified [8, p. 56].

Psychologists and psychiatrists argue that most crimes committed by women stem from a certain degree of emotional sensitivity, a trait less common in men. Psychologically, women are deeply affected by betrayal or physical and psychological abuse. In domestic violence contexts, when subjected to constant abuse, women may retaliate in a sudden violent outburst, acting under strong emotional impulses.

Experts note that such cases stand out mainly due to their low frequency. Additionally, the outrage and shock created among the population place these situations at the center of public attention. Cases in which women are accused of homicide are rare and, in the vast majority, are motivated by reasons different from those involving men. Firstly, women often react violently when subjected to constant domestic violence. Other explanations for such actions may also exist. Beyond domestic violence, certain mental health conditions may lead to such behavior, or, in some cases, material gain or peer influence may play a role. Moreover, in rural areas, such offenses may occur under the influence of alcohol. Nevertheless, the fact that a woman committed a crime is not a determining factor in sentencing. However, as a differentiating element, women tend to show more evident remorse for committing such acts than men [9].

Excessive alcohol consumption is one of the main factors behind domestic violence and subsequent crimes stemming from it. Statistical research and survey-based studies show that in most cases of domestic violence, alcohol use is a decisive factor. When asked whether aggressors were intoxicated and to what degree, about 96% of respondents confirmed that aggressors were typically under the influence of alcohol. Only in 4% of cases assisted by multidisciplinary teams were aggressors found sober [10, p. 33].

deși a încălcat norma, este în sfârșit liberă. De fapt, nivelul crescut al frustrării este cel care suscită trecerea la actul agresiv.

Ted Gurr arată că atunci când nivelul de aspirații al indivizilor nu este însoțit de o ameliorare a vieții lor, apare violența [11]. Aceasta este și poziția lui Merton, care a propus conceptul de privare sau frustrare relativă pentru a descrie fenomenul menționat [8, p. 58].

În ceea ce privește implicarea constantă a femeilor în comiterea infracțiunilor cu caracter violent, se constată că, de-a lungul timpului, nu au existat multe femei-criminale în serie, argumentând aceasta prin faptul că ucigașii în serie au un profil aparte, iar femeile se încadrează extrem de rar în acesta. Și aici totul ține de aspectul psihic. În general, femeile sunt mai slabe din acest punct de vedere. Bărbații demonstrează un alt gen de tenacitate. Nu prea au existat femei-criminale în serie, deoarece aceștia acționează cu sânge rece, cu premeditare și au o incapacitate de a experimenta anumite sentimente, precum anxietatea sau surescitarea. Ei caută mereu să obțină sentimentele care le lipsesc. Așa cum unii oamenii caută „senzații tari”, făcând „bungee jumping”, așa și criminalii în serie încearcă să descopere unele sentimente pe care nu le pot obține altfel [9].

Într-un studiu național în care au fost investigate rapoartele de examinare psihiatrică a 125 de femei – dintre care 86% adulte, media de vârstă fiind 33 de ani – autoare de omucidere și tentativă de omucidere involuntară, cercetătorii finlandezi au constatat că în 54% dintre cazuri victimele omuciderii erau parteneri intimi, uciși, în majoritatea cazurilor, prin înjunghiere (65%) în cursul unor certuri sau altercații, pe fondul unor intoxicații etilice [12].

Victimele, în număr de 136 – 111 bărbați și 25 de femei – sunt mai ales partenerii intimi (108 cazuri) și copii (19 cazuri). Relația cu victima este crucială în omuciderea comisă de femei, demonstrându-se că în 54% din cazuri victimele sunt partenerii intimi și că trebuie să includem în relație chiar și separarea, atât timp cât mental relația încă există [12].

Concluziile acestui studiu răspund obiectivului principal: obținerea unei imagini mai comprehensive privind criminalitatea feminină și, implicit, a femeii-criminal:

- femeile nu ucid străini sau necunoscuți (54% intimi; 24% - prieteni și cunoștințe);
- femeile preferă înjunghierea;
- motivația este combinată, existând si-

Referring to certain psychological aspects of female behavior, it should be noted that when a woman responds to abusive treatment, her aggression follows several steps: first, she gives in to upset or anger (with anger suppressing self-control); if the provocation continues, the anger intensifies, and the woman initially begins by shouting. As the intensity of emotional discomfort grows even further, she may resort to physical aggression, and in severe cases, this can escalate to killing the aggressor. At that moment, the woman becomes aware that, although she has violated a norm, she is finally free. In fact, it is the high level of frustration that triggers the transition to the aggressive act.

Ted Gurr notes that when individuals' aspirations are not accompanied by improvements in their lives, violence emerges [11]. Similarly, Merton introduced the concept of relative deprivation or frustration to describe this phenomenon [8, p. 58].

Regarding the consistent involvement of women in committing violent crimes, it is observed that, over time, there have not been many female serial killers. This is explained by the fact that serial killers have a distinct profile, and women very rarely fit this profile. This largely relates to psychological factors. In general, women are considered less predisposed in this regard. Men demonstrate a different kind of tenacity. Female serial killers have been rare because serial offenders act with cold-bloodedness, premeditation, and an inability to experience certain feelings, such as anxiety or over-arousal. They are constantly seeking the emotions they lack. Just as some people seek “thrill-seeking” experiences, like bungee jumping, serial killers attempt to discover certain feelings they cannot obtain otherwise [9].

A Finnish national study analyzing psychiatric reports of 125 female offenders – 86% of them adults, with an average age of 33 – charged with homicide or attempted involuntary homicide found that in 54% of cases, the victims were intimate partners, killed mostly by stabbing (65%) during quarrels or altercations, often under the influence of alcohol [12].

The 136 victims (111 men and 25 women) were primarily intimate partners (108 cas-

multan mai multe motive (cum au fost raportate de către autor în cursul anchetei și investigației poliției și a examinării psihiatrice: 1) impulsive: când autorul a declarat că a acționat fără să gândească; 2) sexuale: conținut de natură sexuală; 3) autoapărare: când victima a fost violentă; 4) delirante: că pierde copilul, aude voci; 5) fără motiv: când nu se admite cazul sau când a raportat că a ucis fără niciun motiv);

- omuciderea este precedată de ceartă și altercații (59% în cazul intimilor și 47% în cazul prietenilor și cunoștințelor);

- motivația sexuală este prioritar legată de gelozie;

- intoxicarea în momentul crimei prevalează (dar mai puțin decât la bărbați) [12].

Un capitol aparte al criminalității feminine îl constituie *pruncuciderea*, reglementată expres de legislația penală (art. 147 Cod penal al Republicii Moldova și art. 200 Cod penal al României). Această infracțiune este caracterizată prin faptul că autorul poate fi doar femeia, iar condițiile obiective și subiective (nașterea, starea psihotraumatică, circumstanțele familiale) determină calificarea sa ca o varietate atenuată a omorului.

Pruncuciderea este considerată una dintre cele mai dramatice forme ale criminalității feminine. Ea este explicată printr-o combinație de factori psihologici (tulburări post-partum, depresie), sociali (stigmatizarea mamelor singure) și culturali (rușinea de a aduce pe lume un copil în afara căsătoriei). Studiile relevă că majoritatea autoarelor sunt tinere, necăsătorite și aflate în situații economice precare.

E foarte complicat de a afla ce se întâmplă în psihicul femeii atunci când ea recurge la omorul propriului copil. Totuși, unele aspecte cu referire la această dilemă pot fi clarificate. În unele cazuri, în special în situația mamelor minore rămase singure, putem vorbi despre teama față de mânia părinților, prima experiență nereușită, nedorința de a-și păta reputația devenind astfel subiect de ocară a oamenilor. În alte cazuri, poate fi vorba despre disperarea în fața problemelor apărute, ascunderea infidelității, ruperea relațiilor deja stabilite. Pentru a înfrunta anxietatea, sentimentul de înstrăinare al celor apropiați, ele se hotărăsc la pruncucidere pentru a ascunde sarcina și nașterea nedorită. În cele din urmă, pruncuciderea este comisă de femeile care au pierdut capacitatea de a face o alegere conștientă, nu-și pot controla emoțiile, fiind lipsite de instinctul maternității.

es) and children (19 cases). The victim's relationship to the perpetrator is crucial in female homicide, with data showing that in 54% of cases, the victims were intimate partners, including separated partners where the relationship persisted mentally [12].

The conclusions of this study address the main objective: obtaining a more comprehensive understanding of female criminality and, implicitly, the female offender:

- Women do not kill strangers or unknown individuals (54% – intimates; 24% – friends and acquaintances);

- Women prefer stabbing;

- Motivation is often combined, with multiple motives simultaneously (motives as reported by the author during police investigation and psychiatric examination: 1) impulsive: when the offender declared acting without thinking; 2) sexual: of a sexual nature; 3) self-defense: when the victim was violent; 4) delusional motives: e.g., fearing the loss of a child, hearing voices; 5) no motive: when the case is dismissed or when the offender reported killing without any reason);

- Homicide is preceded by quarrels and altercations (59% in the case of intimates and 47% in the case of friends and acquaintances);

- Sexual motivation is primarily related to jealousy;

- Intoxication at the time of the crime prevails (but less than in men) [12].

A distinct chapter of female criminality is *infanticide*, explicitly regulated by criminal law (Art. 147 Criminal Code of the Republic of Moldova and Art. 200 Criminal Code of Romania). This crime can only be committed by women, with objective and subjective conditions (childbirth, psychotraumatic state, family circumstances) qualifying it as a mitigated form of homicide.

Infanticide is one of the most tragic forms of female criminality, explained by a combination of psychological (postpartum disorders, depression), social (stigmatization of single mothers), and cultural (shame of having a child out of wedlock) factors. Studies reveal that most perpetrators are young, unmarried women in precarious economic situations.

It is very difficult to understand what oc-

Studiile realizate evidențiază că în cazul sarcinilor nedorite apare un mecanism de autoapărare, numit negare a realității, adică refuzul de a percepe obiectiv sarcina și, implicit, crearea condițiilor pentru trecerea la pruncucidere. În acest sens, E. Dulit [13, p. 86] descrie trei tipuri ale negării sarcinii:

Incertitudinea și speranța, când întârzierea ciclului este pusă pe seama altor cauze – răceală, boală, consum de medicamente.

Decepția deliberată, când sarcina devine o certitudine, iar femeia ia măsuri ca să-și ascundă starea în fața părinților, soțului sau prietenului și nu recurge la avort din diferite motive (frică, lipsa banilor etc.).

Negarea reală; după ce femeia acceptă posibilitatea de a fi însărcinată, refuză să se mai gândească la situația în care se află. În aceste cazuri, mecanismul psihologic este depresia, iar în momentul nașterii, femeia suportă un puternic șoc emoțional, o stare disociativă și chiar o stare psihotică post-partum. De regulă, femeile aflate în această situație își sufocă copilul imediat după naștere, fără a-l privi.

Analiza cazurilor din practica judiciară relevă că autorii pruncuciderii sunt, de regulă, femei tinere, aflate în situații de vulnerabilitate socială, fără suport familial sau în relații conflictuale cu partenerii lor. Motivele invocate variază de la teama de reacția părinților până la dorința de a ascunde o relație extraconjugală. Aceste particularități confirmă că analiza criminalității feminine nu poate fi desprinsă de contextul psihologic și social al autorilor, fiind necesare politici penale și criminologice diferențiate, care să țină cont de vulnerabilitățile și specificul acestei categorii de infractori.

3. Infracțiunile patrimonial-economice și cele comise de femei în sfera de serviciu

Dacă în planul vieții familiale criminalitatea feminină se manifestă preponderent prin violență, în sfera de activitate profesională și economică femeile sunt mai des implicate în infracțiuni contra patrimoniului și în fapte care au legătură cu activitatea profesională. Accesul la resurse materiale, responsabilitățile de gestiune și contactul direct cu bunuri sau valori creează premise favorabile pentru acest tip de infracțiuni.

Se constată că în ultima perioadă de timp femeile sunt implicate tot mai mult în infracțiuni de corupție, delapidări și fraude.

curs in a woman's psyche when she resorts to killing her own child. However, some aspects of this dilemma can be clarified. In certain cases, particularly with minor mothers left alone, one can speak of fear of parental anger, a first failed experience, or the unwillingness to tarnish her reputation, thus becoming a subject of public scorn. In other cases, it may involve despair in the face of arising problems, concealing infidelity, or breaking already established relationships. To cope with anxiety and feelings of alienation from those close to them, they may resort to infanticide to hide an unwanted pregnancy and birth. Ultimately, infanticide is committed by women who have lost the capacity to make a conscious choice, cannot control their emotions, and lack maternal instinct.

Studies show that in cases of unwanted pregnancies, a self-defense mechanism called denial of reality emerges, meaning the refusal to objectively acknowledge the pregnancy and, implicitly, creating conditions that may lead to infanticide. In this regard, E. Dulit [13, p. 86] describes three types of pregnancy denial:

Uncertainty and hope – when a delayed menstrual cycle is attributed to other causes, such as a cold, illness, or medication use.

Deliberate deception – when the pregnancy becomes certain, and the woman takes measures to hide her condition from her parents, husband, or partner, and does not resort to abortion for various reasons (fear, lack of money, etc.).

Actual denial – after the woman accepts the possibility of being pregnant, she refuses to think about her situation. In these cases, the psychological mechanism is depression, and at the moment of childbirth, the woman experiences a strong emotional shock, a dissociative state, and even postpartum psychosis. Usually, women in this situation suffocate their child immediately after birth, without looking at him.

Analysis of cases from judicial practice shows that the perpetrators of infanticide are generally young women in socially vulnerable situations, without family support, or in conflictual relationships with their partners. The motives cited range from fear of parental reaction to the desire to conceal an extramarital

Spre deosebire de bărbați, ele preferă metode mai subtile, bazate pe relații interpersonale și pe manipulare.

Un loc aparte în criminalitatea feminină îl ocupă escrocheriile, care se remarcă prin ingeniozitate, creativitate și prin complexitatea scenariilor utilizate, inclusiv prin proporțiile daunelor provocate, dificultățile descoperirii și investigării lor. Așa cum rezultă din practica organelor de drept, femeile care practică comiterea escrocheriilor îndeplinesc, de regulă, rolul de instigatoare sau organizatoare.

În ultima perioadă se atestă o creștere a nivelului criminalității patrimonial-violente în rândul femeilor, precum și o manifestare a agresivității și cruzimii în comportamentul lor. Ele au început să săvârșească mai frecvent astfel de infracțiuni precum omorul din interes material, jaful și tâlhăria, infracțiuni în care anterior erau implicați preponderent bărbații. Acest fapt trebuie să alarmeze societatea, deși femeile, în general, apelează la violență mult mai rar decât bărbații.

În România, una dintre cele mai mediatizate crime din ultimii ani a fost cea comisă de studenții A.H. și V.I. În cele din urmă, A.H. a fost condamnată la 20 de ani de închisoare, pentru omor deosebit de grav și tâlhărie. Aceasta a fost acuzată pentru faptul că, împreună cu prietenul ei, l-a ucis pe omul de afaceri botoșănean D.M., după care i-a luat acestuia mașina. Conform anchetatorilor, A.H. ar fi avut o relație cu victima, însă ar fi plănuit împreună cu V.I. să-l omoare din interes material, lucru care s-a și întâmplat [9].

O particularitate a criminalității tinerelor, comparativ cu criminalitatea femeilor mature, constă în faptul că foarte puține dintre acestea sunt implicate în delapidări ale averii străine, însă prevalează fetele tinere condamnate pentru săvârșirea actelor de huliganism. În unele cazuri, femeile comit infracțiuni cu caracter de profit nu doar datorită unor circumstanțe de ordin material, ci și în situațiile când sunt destul de bine asigurate material și urmăresc un scop de îmbogățire ilicită, folosindu-se fie de situația de serviciu, fie comit aceste infracțiuni din invidie față de starea materială a altora.

Practica judiciară din Republica Moldova și România relevă mai multe cazuri de infracțiuni economice și de serviciu săvârșite de femei. Printre acestea pot fi menționate:

– însușirea ilegală a fondurilor destinate plății salariilor prin includerea în borderouri a unor persoane fictive sau eliberarea de sume

relationship.

These particularities confirm that the analysis of female criminality cannot be separated from the psychological and social context of the offenders, highlighting the need for differentiated criminal justice and criminological policies that take into account the vulnerabilities and specific characteristics of this category of offenders.

3. Property-Economic and Work-Related Crimes Committed by Women

While female criminality within family life manifests primarily through violence, in professional and economic settings women are more often involved in property-related and work-related crimes. Access to material resources, management responsibilities, and direct handling of assets create favorable premises for such offenses.

In recent years, women have become increasingly involved in corruption, embezzlement, and fraud. Compared to men, they often prefer more subtle methods, relying on interpersonal relationships and manipulation.

Fraud occupies a particular place, often marked by ingenuity, creativity, and complex scenarios, including significant damage, investigation challenges, and organizational sophistication. Women frequently play instigator or organizer roles.

Recently, there has been an increase in property-violent crime among women, as well as a display of aggression and cruelty in their behavior. They have begun to commit more frequently offenses such as material-interest homicide, robbery, and assault – crimes previously predominantly committed by men. This development should alert society, even though women, in general, resort to violence far less often than men.

In Romania, one of the most publicized crimes in recent years was committed by students A.H. and V.I. Ultimately, A.H. was sentenced to 20 years in prison for particularly serious murder and robbery. She was accused of, together with her boyfriend, killing the businessman D.M. from Botoșani and then taking his car. According to investigators, A.H. had a relationship with the victim but planned with V.I. to kill him for material gain, which ulti-

necuvénite;

- delapidări în proporții mari comise de contabile-șefe sau directoare de întreprinderi/instituții;

- fraude bancare prin utilizarea poziției de serviciu și falsificarea documentelor financiar-contabile;

- cazuri de escrocherie motivate de profit, uneori desfășurate pe termen lung și cu implicarea mai multor persoane.

Aceste exemple confirmă că femeile nu sunt implicate în criminalitatea economică doar ocazional, ci pot juca roluri active și chiar de coordonare în cadrul unor scheme infracționale complexe.

Respectivul gen de criminalitate în care sunt implicate femeile are câteva trăsături specifice:

- se bazează mai mult pe abuz de încredere decât pe violență;

- este determinată atât de factori materiali, cât și de motivații de ordin social (dorința de afirmare, comparația cu nivelul de trai al altora, invidie socială);

- implică deseori persoane cu funcții de răspundere și un nivel de educație mediu sau ridicat.

Astfel, spre deosebire de criminalitatea violentă, infracțiunile cu caracter patrimonial-economic și din sfera de serviciu comise de femei presupun un grad mai ridicat de premeditare și de raționalizare a comportamentului criminal, ceea ce le face mai dificil de prevenit și descoperit.

4. Participarea femeilor la grupuri criminale organizate

O dimensiune aparte a criminalității feminine o constituie implicarea în activitățile grupurilor criminale organizate. Deși, în mod tradițional, femeile erau percepute mai degrabă ca participante pasive sau auxiliare, evoluțiile recente arată o creștere a numărului de cazuri în care acestea au roluri active, uneori chiar de coordonare.

Participarea femeilor la grupurile criminale se caracterizează printr-o diversitate de roluri, care variază de la activități secundare la implicări directe în comiterea faptelor. Printre acestea se remarcă:

- *rolurile secundare*, precum tănuirea infractorilor, ascunderea bunurilor obținute pe cale infracțională, furnizarea de informații;

- *rolurile intermediare*, constând în atragerea victimelor, transmiterea de mesaje sau

mately occurred [9].

A particular feature of criminality among young women, compared to that of mature women, is that very few of them are involved in embezzlement of others' property; rather, young women convicted of acts of hooliganism prevail.

In some cases, women commit profit-oriented crimes not only due to material circumstances but also when they are relatively well-off and seek illicit enrichment, taking advantage of their workplace position, or commit these offenses out of envy toward the material status of others.

Judicial practice in both Moldova and Romania highlights cases of economic and work-related offenses committed by women:

- Illegal appropriation of funds intended for salary payments through including fictitious persons on payrolls or issuing underserved payments;

- Large-scale embezzlement committed by chief accountants or directors of enterprises/institutions;

- Bank fraud through abuse of workplace position and falsification of financial-accounting documents;

- Fraud cases motivated by profit, sometimes carried out over a long period and involving multiple individuals.

- These examples show that women are not merely occasional participants in economic crime but can play active, coordinating roles in complex schemes.

Such criminality is typically characterized by:

- Reliance more on abuse of trust than on violence;

- Motives tied both to material gain and social factors (desire for status, envy, or comparison with others' lifestyles);

- Frequent involvement of educated women in positions of responsibility.

Thus, unlike violent crime, property-economic and work-related crimes among women are marked by higher levels of premeditation and rationalization, making them harder to prevent and detect.

coordonarea logistică;

– *rolurile principale*, în anumite cazuri, de organizare a unor activități infracționale (proxenetism, trafic de persoane, trafic de droguri etc.).

Această diversificare a rolurilor reflectă atât emanciparea socială a femeilor, cât și adaptabilitatea grupurilor criminale, care exploatează particularitățile psihologice și sociale ale categoriei respective de infractori. Un domeniu în care implicarea femeilor este semnificativă îl constituie traficul de ființe umane, unde adesea au calitatea de recrutoare, profitând de capacitatea lor de a câștiga încrederea victimelor, de a le promite locuri de muncă în străinătate sau de a le manipula emoțional.

Practica judiciară confirmă numeroase cazuri în care femeile au jucat un rol central în organizarea și facilitarea traficului de persoane. De regulă, acestea vizau victime aflate în situații vulnerabile (tinere cu copii, persoane fără venituri, femei aflate în relații conflictuale).

Totodată, a fost constatat faptul că persoanele de gen feminin manifestă un interes criminal mai sporit în sfera exploatarea sexuală decât în alte domenii, unde ponderea lor nu depășește rata de 10-15%. Astfel, printre persoanele condamnate pentru diverse infracțiuni legate de exploatarea sexuală femeile constituie aproximativ 50% [14, p. 128].

Este important de menționat și faptul că printre femeile-traficante se întâlnesc destul de frecvent foste victime traficate și exploatate sexual care, din diferite considerente, se implică în asemenea activități infracționale. De regulă, o astfel de implicare a victimelor este mai mult impusă și condiționată de diverse manipulări psihologice, ca în final acestea să ia asemenea decizii ca o cale de a supraviețui.

Într-un șir de cazuri de trafic de ființe umane, femeile nu erau pur și simplu executori obișnuiți ai infracțiunii, dar aveau calitatea de organizatoare sau conducătoare ale respectivei activități infracționale. Este de remarcat faptul că acest grup de infractori este format din două categorii principale de femei: 1) cea mai mare parte o constituie fostele victime ale exploatarea sexuală, care s-au „retras” din activitatea respectivă în legătură cu vârsta atinsă și cele ce singure au devenit participante active ale acestui tip de afacere criminală; 2) antreprenoarele care au lucrat anterior în sfera comerțului sau prestării diferitelor servicii (saune, saloane de masaj, agenții turistice etc.), de regulă fără antecedente penale, reorientate spre domenii de

4. Women's Participation in Organized Criminal Groups

A distinct dimension of female criminality is represented by involvement in the activities of organized criminal groups. Although women were traditionally perceived rather as passive or auxiliary participants, recent developments indicate an increase in the number of cases in which they assume active roles, sometimes even in coordination positions.

The participation of women in criminal groups is characterized by a diversity of roles, ranging from secondary activities to direct involvement in the commission of offenses. Among these, the following stand out:

- *secondary* (hiding offenders, concealing illicit goods, providing information);
- *intermediate* (luring victims, acting as couriers, coordinating logistics);
- *primary* (organizing criminal activities such as pimping, human trafficking, drug trafficking).

This diversification of roles reflects both the social emancipation of women and the adaptability of criminal groups, which exploit the psychological and social particularities of this category of offenders.

One area in which women's involvement is significant is human trafficking, where they often act as recruiters, taking advantage of their ability to gain victims' trust, promise them jobs abroad, or manipulate them emotionally.

Judicial practice confirms numerous cases in which women have played a central role in the organization and facilitation of human trafficking. Typically, they targeted victims in vulnerable situations (young women with children, individuals without income, women in conflictual relationships).

At the same time, it has been found that females show a higher criminal interest in the sphere of sexual exploitation than in other areas, where their share does not exceed 10–15%. Thus, among individuals convicted for various offenses related to sexual exploitation, women account for approximately 50.0% [14, p. 128].

Another area of female criminality within organized groups is drug trafficking. In such cases, women act either as couriers or as intermediaries, taking advantage of the social stere-

afaceri care aduc un venit mai înalt [14, p. 129].

Un alt domeniu de manifestare a criminalității feminine în cadrul grupurilor organizate este traficul de droguri. În astfel de cazuri, femeile acționează fie ca transportatoare, fie ca persoane de legătură, profitând de stereotipul social potrivit căruia ele ar fi mai puțin suspecte. Pe lângă traficul de droguri, femeile participă la furturi organizate, jafuri sau atacuri tâlhărești, având deseori rolul de a atrage victimele în locuri izolate ori de a furniza informații grupului criminal.

Implicarea femeilor în grupuri criminale organizate implică o serie de probleme criminologice:

- extinderea sferei criminalității feminine dincolo de infracțiunile tradițional asociate acesteia;
- utilizarea particularităților psihologice și sociale ale femeilor în scop infracțional;
- dificultatea resocializării femeilor implicate în astfel de activități, dat fiind gradul ridicat de profesionalizare a comportamentului criminal.

Această tendință confirmă necesitatea unei abordări integrate, care să combine măsurile represive cu politici sociale și educative menite să reducă vulnerabilitatea femeilor față de recrutarea în grupuri criminale organizate.

CONCLUZII.

Criminalitatea feminină reflectă o interacțiune complexă între factori psihologici, sociali și culturali. Spre deosebire de criminalitatea masculină, aceasta are particularități distincte, care impun o abordare diferențiată prin prisma unor politici penale și social-criminologice echilibrate. Rezultatele analizei confirmă necesitatea unor programe speciale de prevenire a violenței domestice, de sprijin psihologic pentru femeile vulnerabile, precum și de reintegrare socială a femeilor care și-au ispășit pedeapsa. De asemenea, este necesară o cooperare interdisciplinară între instituțiile de justiție, organizațiile sociale și structurile de sănătate mentală.

Prin urmare, procesul de prevenire și combatere a criminalității feminine trebuie să fie însoțit de politici publice orientate spre egalitate de șanse, acces la educație și sprijin economic. Doar prin reducerea factorilor criminogeni și prin consolidarea mecanismelor de protecție se poate limita fenomenul dat, contribuindu-se astfel la o reintegrare eficientă a femeilor în societate.

otype that they are less likely to be suspected.

In addition to drug trafficking, women also participate in organized thefts, robberies, or assaults, often playing the role of luring victims to isolated locations or providing information to the criminal group.

The involvement of women in organized criminal groups raises a number of criminological issues:

- the expansion of the scope of female criminality beyond offenses traditionally associated with it;
- the use of women's psychological and social particularities for criminal purposes;
- the difficulty of resocializing women involved in such activities, given the high degree of professionalization of their criminal behavior.

This trend confirms the need for an integrated approach, combining repressive measures with social and educational policies aimed at reducing women's vulnerability to recruitment into organized criminal groups.

CONCLUSIONS

Female criminality reflects a complex interaction between psychological, social, and cultural factors. Unlike male criminality, it has distinct characteristics that require a differentiated approach in terms of balanced criminal justice and social-criminological policies. The results of the analysis confirm the need for special programs to prevent domestic violence, provide psychological support for vulnerable women, and facilitate the social reintegration of women who have served their sentences. Moreover, interdisciplinary cooperation is necessary between justice institutions, social organizations, and mental health structures.

Therefore, the process of preventing and combating female criminality must be accompanied by public policies aimed at equal opportunities, access to education, and economic support. Only by reducing criminogenic factors and strengthening protection mechanisms can the phenomenon be limited and effective reintegration of women into society be achieved.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

BIBLIOGRAPHICAL REFERENCES

1. Dragomir Mariana-Cristina. Criminalitatea feminină. Teză de doctor în drept. Chișinău, 2014. 160 p.
2. Caracteristica criminologică a criminalității feminine. În: <https://ro.scribd.com/document/91059314/Caracteristica-criminologic%C4%83-a-criminalit%C4%83%C5%A3ii-femeilor> (accesat la 15.03.2025).
3. Muntean A., Popescu M., Popa S. Victimele violenței domestice: copiii și femeile. Timișoara: Eurostampa, 2000. 116 p.
4. Campbell A. Female Criminality and Domestic Violence. London: Routledge, 1989.
5. Durkheim E. Suicide: A Study in Sociology. London & New York: The free Press, 1951. 427 p. In: <https://www.gacbe.ac.in/images/E%20books/Durkheim%20-%20Suicide%20-%20A%20study%20in%20sociology.pdf> (accesat la 11.03.2025).
6. Campbell A. The Girls in the Gang. Second edition. Cambridge, MA: Basil Blackwell, 1991. 287 p.
7. Browne A. When battered women kill. New York: Harper & Row, 1987, 228 p.
8. Liiceanu A., Saucan D., Micle M. Violența domestică și criminalitatea feminină. București: Institutul Național de Criminologie, 2004. 114 p.
9. Nedelcu C. Femeia ucide cu afecțiune și premeditare, bărbatul din cruzime. În: <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/femeia-ucide-cu-afectiune-si-premeditare-barbatul-din-cruzime--7fcq.html> (accesat la 13.03.2025).
10. Larii Iu., Cojocaru R., Ionașcu V. et al. Criminalitatea violentă în Republica Moldova: tendințe generale, cauze și condiții. Chișinău: Tipografia Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, 2018. 40 p.
11. Gurr T. Why Men Rebel. Princeton: Princeton University Press, 1970.
12. Putkonen H., Collander J., Honkasalo M.L., Lönnqvist J. Personality disorders and psychoses from two distinct subgroups of homicide among female offenders. In: The Journal of Forensic Psychiatry, vol. 12, nr. 2, 2001.
13. Dulit E. Girls Who Deny a Pregnancy, Girl who Kill the Neonate. In: Adolescent Psychiatry, 2002, vol. 25, p.p. 219-235.
14. Larii Iu., Pohilă O. Infracțiunile de exploatare sexuală a femeilor și copiilor: elemente de drept comparat, analiză criminologică și măsuri de prevenire. Chișinău: Departamentul Editorial-Poligrafic al Academiei „Ștefan cel Mare”, 2021. 272 p.